

Integrationsstrategi för Västerviks kommun 2023-2027

Antaget av:	Kommunfullmäktige 2022-06-20, § 103 ¹
Giltighetstid:	År 2023-2027
Gäller för:	Västerviks kommun
Dokumentansvarig:	Arbetsmarknadschef
Ersätter tidigare dokument:	Integrationsstrategi för Västerviks kommun 2018-2022

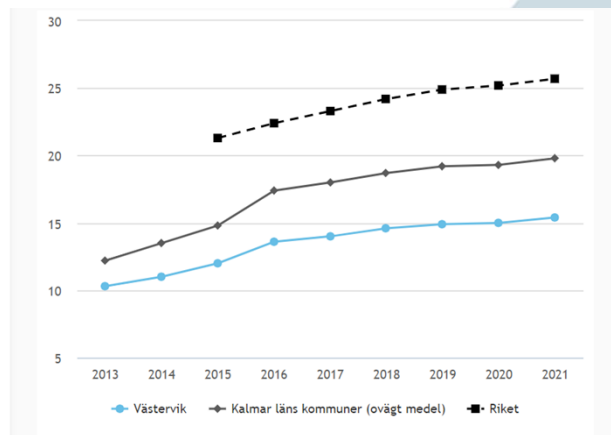
Vision

Västerviks kommuns vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Västerviks kommun ska vara en attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva. För att lyckas behöver vi en stark vi-känsla i hela kommunen som präglar samverkan mellan kommun och medborgare, samt mellan land och stad. Ett samhälle där medborgarna, gammal som ung, känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, bo, och arbeta.

Västerviks kommuns vision avseende integration är att gemensamt skapa förutsättningar för kommunen med ett inkluderande mottagande. Individens resurser tillvaratas, individen ges en möjlighet att utvecklas och ger en mångfald som bidrar till individens, samhällets och kommunens utveckling. Integrationsarbetet ska bygga på FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Integrationsstrategi 2018-2022

Perioden 2018-2022 har, i stort, kännetecknats av ett successivt minskande i flyktingmottagande i vår kommun. Fram till våren 2022 har detta inneburit ett väsentligt mindre antal asylsökande, en avstannad inflyttning av nya utrikesfödda kommuninvånare. Under senvinter och vår 2022 ändras migrationsströmmar i Europa, utifrån kriget i Ukraina. Sverige och vår kommun står inför ett nytt flyktingmottagande för att ukrainska medborgare utifrån Eus massflyktsdirektiv fristad.

Andel utrikesfödda kommuninvånare, källa SCB

I maj 2021 beslutade kommunfullmäktige en revidering av integrationsstrategin utifrån förändrade ekonomiska förutsättningar, utifrån minskat flyktingmottagande och därmed minskade anslag. Under perioden ändrades även förutsättningarna för integrationsfonden, vilket medförde att fonden under 2021-22 beviljade medel för enbart språkutvecklande insatser.

¹ Beslutet har inte vunnit lagakraft då det överklagats genom laglighetsprövning enligt kommunallagen

Under integrationsstrategi 2018-2022 har följande insatser genomförts inom ramen för uppdraget (till 220331):

- Den kommunövergripande handlingsplan har omslutit 51 unika insatser (projekt, aktiviteter och engagemang), som kommunkoncernen bidragit med för att främjar integration och inkludering av utrikesfödda kommuninvånare.
- 48 integrationsfrämjande projekt och engagemang har finansierats via integrationsfonden, av dessa drevs 37 projekt av civilsamhället. Integrationsfonden har en total investering på 1 457 174 kr under perioden 2018-2022.

Syfte

Genom samverkan ska vi gemensamt se till att Västervik blir en kommun, där utrikes födda har samma möjligheter som inrikes födda, och därmed väljer att etablera sig i arbets- och samhällslivet och stannar kvar i vår kommun. För att uppnå detta krävs att mångfald synliggörs som en viktig del av kommunens utveckling.

Strategin ska stödja lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett tillhörighet utifrån, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion (eller annan trosuppfattning), funktionshinder, sexuell läggning, ålder och politisk åsikt. Barn och ungdomars situation och levnadsförhållanden ska särskilt uppmärksammas och Västerviks kommuns checklista för barnperspektivet användas.

Integrationsstrategin ska vara lösningsorienterad och tydlig, samt präglas av ett synsätt som innebär att varje kommuninvånare betraktas som en tillgång.

Agenda 2030

I Agenda 2030 för hållbar utveckling har alla FN:s medlemsländer förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Västerviks kommuns integrationsstrategi understödjer en hållbar utveckling särskilt utifrån:

- Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt – Snabb etablering på arbetsmarknaden och möjlighet till egen försörjning ger bättre förutsättningar för integration.
- Mål 10. Minskad ojämlikhet – Genom integration och samverkan kan vi stärka demokratin och möjligheten för alla att delta i och påverka samhällsutvecklingen. Möjligheter att ta del av föreningsliv, kultur och idrott är viktiga vägar in i samhället.

Integration

Integration ska ses som en ömsesidig process och är beroende av den växelverkan som sker mellan individer. Integration leder till en större helhet och samhörighet och mening i samhället. För kommunens invånare handlar integration om att känna tillhörighet och vara delaktig i vårt samhälle.

Målgrupp

- Nyanlända vuxna, barn och ungdomar.
- Ensamkommande barn och ungdomar.
- Individer med uppehållstillstånd för studier, arbete, anknytning m.fl.
- Samtliga samverkansparter.
- Kommunens invånare, alla i kommunen berörs och kan medverka i integrationsprocesser.

Samverkan

Lokalsamhällets och civilsamhällets engagemang samt individens medverkan i integrationsprocesserna är avgörande för att uppnå strategins målsättning. Kommunen ska samverka med ideella organisationer, förenings- och kulturlivet, näringslivet, myndigheter och andra samhällsaktörer som kan bidra till en lyckad integration.

Kommunkoncernen ska samverka internt för att nå strategins målsättning och integrationsstrategin kan ytterligare utveckla samverkan med andra kommuner.

Strategins mål och fokusområden

Integrationsstrategins övergripande mål är att gemensamt skapa förutsättningar för att ta tillvara på individens egen kraft och resurser genom ett inkluderande mottagande av utrikesfödda. Individen ges goda möjligheter att etablera sig i arbets- och samhällslivet i Västerviks kommun.

I syfte att skapa en effektiv och hållbar integration stöts strategin av tre fokusområden som är framtagna i det gemensamma politiska arbetet. Fokusområdena går in i varandra och bildar tillsammans en stark grund för att nå måluppfyllelse.

Fokusområde Arbete och kompetens

Att skapa möjligheter för att förkorta vägen till arbete, eget företagande och utbildning för utrikesfödda kommuninvånare bidrar till att främja kommunens framtida välfärd och ekonomiska tillväxt. Utbildning på gymnasienivå är en viktig förutsättning för att etablera sig i arbetslivet och uppnå egen försörjning. Ett första inträde i arbetslivet sker ofta via en praktikplats eller en subventionerad anställning. Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevers lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Eleverna ska

kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet. Skolan och utbildningsinstitutionerna ska ta tillvara på mångfald och erbjuda en arena för förståelse och samverkan.

Mål

Andel utrikesfödda i arbete och/eller studier ökar i Västerviks kommun

Målandikatorer:

1. Andel utrikesfödda i sysselsättning i kommunen, inom åldern 20-64 år bör vara lika med eller högre än genomsnittet för riket. Fördelat på förvärvsarbetande samt kön.
Källa uppföljning: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik SCB.
2. Andel nyanlända som är i arbete eller studier 90 dagar efter fullföljt etableringsuppdrag, bör vara lika med eller högre än riket. Fördelat på kön.
Källa uppföljning: Kolada, Nyckeltal Integration.
3. Balanstalet för andelen utrikesfödda anställda i organisationen Västerviks kommun bör vara lika eller högre än genomsnittet för riket.
Källa uppföljning: Kolada, Arbetsgivarpolitik.
4. Andelen nystartade företag av utrikes födda personer bör vara lika med eller högre än riket.
Källa uppföljning: Tillväxtanalys, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser.
5. Andel utrikesfödda elever med gymnasiebehörighet ökar, jämförelse nationellt.
Källa uppföljning: Skolverkets statistiktjänst Siri, barn och utbildningsförvaltningen.
6. Att Västerviks kommun har ett årligt utbud om ca 50 subventionerade anställningar av dessa skall minst 30% övergå i heltidsstudier eller anställning.
Källa uppföljning: Praktikservice statistik, arbetsmarknadsverksamheten, enheten för arbete och kompetens.
7. Att Västerviks kommun har ett årligt utbud om ca 100 platser för arbetspraktik och språkpraktik.
Källa uppföljning: Praktikservice statistik, enheten för arbete och kompetens.

Fokusområde Språkutveckling

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippat. Språket är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha ett rikt och varierat språk är viktigt för att kunna verka i samhället. Språkfärdighet påverkar individens möjlighet till arbete, delaktighet och engagemang i samhället. Möjligheter för språkinläring utanför SFI (svenska för invandrare) är viktiga för att öka kunskaper i svenska språket.

Mål

Kunskaperna i svenska språket, för individer med annat modersmål än svenska, ökar.

Målandikatorer:

1. Andelen kvinnliga och manliga kursdeltagare som nått lägst betyget E inom utbildning i svenska för invandrare (kurs A-D)
Källa uppföljning: Skolverkets statistiktjänst Siri, barn och utbildningsförvaltningen.
2. Andelen kvinnliga och manliga kursdeltagare som uppnått målen i de nationella slutproven för kurs B, C och D i svenska för invandrare.
Källa uppföljning: Skolverkets statistiktjänst Siri, barn och utbildningsförvaltningen.
3. Andelen kvinnliga och manliga gymnasieelever som nått lägst betyget E i svenska som andra språk, grundskolekurs ²
Källa uppföljning: Skolverkets statistiktjänst Siri, barn och utbildningsförvaltningen.
4. Andelen flickor och pojkar i årskurs nio som nått lägst betyget E i svenska som andra språk.
Källa uppföljning: Skolverkets statistiktjänst Siri, barn och utbildningsförvaltningen.

Fokusområden Social sammanhållning

Integration gäller alla som bor i ett samhälle och social sammanhållning är beroende av individens tillgång till sociala nätverk och relationer, samt samhällets öppenhet för minoriteter.

Civilsamhället, genom ett öppet föreningsliv, främjar integration och delaktighet.

Boendeintegration kan relateras till en balanserad etnisk mångfald i bostadsområden för att minimera utsatta områden och känslor av utanförskap. Ett samhälle som förmår att eliminera diskriminering och rasism har större möjligheter att lyckas med integration.

Mål

Västerviks kommun arbetar för att förbättra integration och delaktighet av människor i samhället.

Målandikatorer:

1. Andel kommuninvånare som upplever att Västerviks kommun arbetar för att förbättra integration och delaktighet av människor i samhället, är lika eller över riksgenomsnittet.
Källa uppföljning: SCBs medborgarundersökning.

---

² Översyn målandikatorer 1-3. Skolverket har ett pågående regeringsuppdrag att se över svenskämnen i alla skolformer. Förvaltningen bevakar nya indikatorer från Skolverket och uppdaterar indikatorer för fokusområde Språkutveckling, när dessa finns tillgängliga.

2. Andel kommuninvånare som upplever att Västerviks kommun arbetar aktivt för att förbättra toleransen för människors olikheter, är lika eller över riksgenomsnittet. Till utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning.
Källa uppföljning: SCBs medborgarundersökning.
3. Andel utrikesfödda bland förtroendevalda kommunpolitiker bör vara lika med eller högre än genomsnittet för riket.
Källa uppföljning: Kolada Nyckeltal Integration
4. Årlig undersökning av nya svenska medborgare bosatta i Västerviks kommun. Undersökningen mäter upplevelse av inkludering i samhället, av etablering på arbetsmarknaden och av språknivå. Enkät i samband med medborgarskapsceremonin.
Källa uppföljning: Enheten för arbete och kompetens.

Viktiga förutsättningar

Revideringsprocessen

Kommunfullmäktiges demokratiberedning har uppdraget att revidera integrationsstrategin 2018-2022. Arbetsprocessen för en ny integrationsstrategi påbörjades i demokratiberedningen hösten 2021. Arbetsprocessen har stöttats av tjänstepersoner i kommunstyrelsens förvaltning som planerat och förberett arbetet utifrån strategins innehåll och form. En förvaltningsövergripande referensgrupp har stöttat processen på tjänstemannanivå. Medskapande och perspektivvidgande insatser genom dialogarbete har genomförts i form av näringslivsdialog, tjänstepersonsdialog, digital dialog utrikesfödda, fokusdialog på högstadieskolor, fokusgrupp inom äldreomsorgen samt dialog med civilsamhället. Under våren 2022 har kommunkoncernens verksamheter presenterat sina verksamhetsmål utifrån fokusområden i integrationsstrategin, vilka ligger till grund för integrationsstrategins handlingsplan.

Remissyttranden har inkommit från demokratiberedningen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, ungdomsrådet, länsstyrelsen Kalmar län, Röda Korset Västervik, Hagakyrkan, Marieborgskyrkan, Svenska kyrkan södra Tjusts pastorat, Västervik Miljö och energi AB, Västervik Kraft och Elnät AB samt Västerviks Bostadsbolag AB.

Organisation och arbetssätt

Kommunens integrationsstrategi ska säkra långsiktiga och hållbara strukturer. Vi har ett väl fungerande flyktingmottagande i kommunen. Målsättningen med en integrationsstrategi är att ytterligare utveckla och strategiskt skapa nätverk inom området integration. Strategiarbetet ska drivas innovativt och i samverkan för att bäst nå målsättningar och ambitioner i strategin.

Kommunkoncernens verksamheter och bolag ansvarar för att bidra med insatser och aktiviteter utifrån strategins tre fokusområden. Dessa insatser och aktiviteter sammanställs i en handlingsplan. Enheten för arbete och kompetens inom kommunstyrelsens förvaltning ansvarar

för det övergripande arbetet med integrationsstrategin, uppföljning av handlingsplan och mätindikatorer. Enheten för arbete och kompetens stöttar kommunkoncernens verksamheter samt civilsamhället i frågeställningar som rör integrationsstrategin.

I kommunens organisation finns en förvaltningsövergripande referensgrupp som stödjer integrationsstrategins uppdrag. Kommunfullmäktiges demokratiberedning har uppdraget att vara politisk referensgrupp för utvärdering och fortsatt utveckling av integrationsstrategin och dess handlingsplan.

För att strategin ska få fäste och verka internt i hela kommunkoncernen så ska ett spridningsarbete genomföras under 2022-2023. Spridningsarbetet inom kommunkoncernen ska omfatta en informationsinsats om integrationsstrategin syfte och målsättningar, information om möjligheter och riktlinjer för integrationsfrämjande medel samt metodstöd för verksamheter för eget dialogarbete som främjar inkludering och integration.

Integrationsfrämjande medel

I Västerviks kommun har en integrationsfond inrättats, under perioden 2015-2022, i syfte att skapa möjligheter och stödja integrationsinitiativ och erbjuda civilsamhället medel för projekt och aktiviteter som gynnar inkludering och integration. Integrationsfonden har bestått av medel som erhållits som statliga ersättningar för flyktingmottagandet. Uppföljning av integrationsfonden har skett internt med KSF controllerfunktion i samband med delårsrapport augusti, bokslut december.

För integrationsstrategi 2023-2027 kan integrationsfrämjande medel finnas tillgängliga om extra statliga medel för flyktingmottagandet tilldelas Västerviks kommun. Kommunfullmäktige beslutar om nya medel ska tillföras under 2023-2027 och kommunstyrelsen beslutar hur dessa medel ska användas. Administration av integrationsfrämjande medel sker inom kommunstyrelsens förvaltning. Uppföljning av integrationsfrämjande medel sker internt med KSF controllerfunktion i samband med delårsrapport i augusti och bokslutet i december.

Uppföljning och revidering

Uppföljning av integrationsstrategins handlingsplan för kommunkoncernen sker i kommunstyrelsen i samband med delårsrapportering i augusti samt bokslut i december. Information om uppföljningen ges även till demokratiberedningen, i samband med delårsrapportering i augusti samt bokslut i december. Verksamheter och bolag rapporterar aktiviteter och insatser till enheten för arbete och kompetens, som sammanställer uppföljningen.

För att driva integrationsarbetet framåt i kommunen krävs att målen följs upp och att integrationsstrategin får spridning internt inom kommunkoncernen. Enheten för arbete och kompetens ansvarar för måluppföljning.

Översyn av integrationsstrategi kan göras vid större förändringar i omvärlden och beslut om revidering tas av kommunfullmäktige.